

Rapport
om
praksis på tilgængelighedsområdet
i
2013,
jf. arkivlovens § 39

Statens Arkiver

2014

Indledning	3
Aflevering af papirarkivalier: Status på aktivitetsplan	4
Aktivitetsplan 2012	4
Særlige tilgængelighedsfrister, jf. § 27, stk. 1	4
Uhjemlede kassationer	5
Bevaring af efterretningstjenesternes arkivalier	5
Professor, dr. jur. Linda Nielsens redegørelse	5
PET-loven	6
Bevaringsbestemmelser for PET	7
FE-loven	7
Praksis vedrørende dispensationer	7
Tilladelser og afslag	7
Sagsbehandlingstider	9
Kommuner og kommunale offentlige arkiver	9
Betingelser for størst mulig åbenhed	10
Bilag 1: Tilgængelighedsstatistik 2013	11
Bilag 2: Sagsbehandlingstider - Statens Arkiver (hele året 2013)	12
Bilag 3: Oversigt over antal afgørelser om tilgængelighed i kommunerne	13
Bilag 4: Regester over meddelte afslag på ansøgninger om dispensation i Statens Arkiver	14
Kategori A	14
Kategori B	14
Kategori C	17
Kategori E	20
Kategori PDO	20
Kommuner og kommunale arkiver	22

Indledning

I henhold til arkivlovens § 39, stk. 1, nedsætter kulturministeren et udvalg, som skal vurdere de offentlige arkiver og myndighedernes praksis på tilgængelighedsområdet.

Udvalget udøver sin virksomhed på grundlag af en årlig rapport om tilgængelighedspraksis. Rapporten udarbejdes af rigsarkivaren, der kan indhente oplysninger om praksis på tilgængelighedsområdet fra de myndigheder, der er omfattet af arkivloven.

Rapporten for 2013 er udarbejdet efter samme principper som rapporterne for de tidligere år.

Aflevering af papirarkivalier: Status på aktivitetsplan

I rapporten for 2012 omtaltes, at der udestod aflevering af papirarkivalier fra 6 ud af 42 myndigheder, nemlig følgende myndigheder:

- Det tidligere Danmarks Pædagogiske Universitet, afleveret 2013,
- Den tidligere Kunststyrelse, afleveret 2014
- Kofoeds Skole, afleveret 2013,
- Sønderborg Politi, afleveret 2013
- Frederikssund Ret, som afleverede i 2013, og
- Den tidligere politikreds i Grenå, afleveret 2013

Aktivitetsplan 2012

I 2012 indledte Statens Arkiver en ny aktivitetsplan med et tilsyn med alle statslige myndigheder, som skal dække perioden frem til og med 2016. Samtidig blev der udsendt en cirkulæreskrivelse om, hvilke myndigheder der skal aflevere papirarkivalier i 2013.

Cirkulæreskrivelser om aflevering af digitalt skabte arkivalier i perioden 2013-2014 blev publiceret på Statens Arkivers hjemmeside i januar 2013.

Cirkulæreskrivelse med plan for aflevering af papirarkivalier i perioden 2014-2016 udsendtes i 2. halvår af 2013, og cirkulæreskrivelse med for plan for aflevering af digitalt skabte arkivalier i perioden 2015-2016 forventes udsendt i 2014.

Særlige tilgængelighedsfrister, jf. § 27, stk. 1

Som nævnt i rapporten for 2012 er der i 2013 fastsat særlig tilgængelighedsfrist for afleveringer fra Politiets Efterretningstjeneste.

Ved årets slutning var det aftalt, at de arkivalier, som Politiets Efterretningstjeneste har afleveret siden den 1.1.2011 og fremover afleverer til Statens Arkiver, og som indeholder,

- dokumenter med oplysninger, som kan føre til identifikation af Politiets Efterretningstjenestes humane kilder,
- dokumenter med oplysninger, som hidrører fra Politiets Efterretningstjenestes udenlandske samarbejdspartnere eller
- klassificerede dokumenter, som Politiets Efterretningstjeneste har modtaget fra andre myndigheder,

først er umiddelbart tilgængelige efter 80 år og indtil dette tidspunkt kun kan benyttes efter dispensation. Aftalen om tilgængelighed er i 2013 underskrevet af kulturministeren og justitsministeren.

Uhjemlede kassationer

Retten på Frederiksberg, omskrevne tingbogsblade ca. 1970-95

Retten på Frederiksberg meddelte d. 17. september 2013, at alle de omskrevne tingbogsblade, som havde været i rettens besiddelse, var blevet kasseret i forbindelse med skybruddet d. 2. juli 2011. Bladene indeholdt oplysninger om ejendomshandler og servitutter m.v. fra perioden ca. 1970-95, og det vil ikke være muligt at rekonstruere størsteparten af disse oplysninger. Retten på Frederiksberg skulle have kontaktet Statens Arkiver, straks skaden var opstået, dermed kunne dokumenterne have været reddet.

Indberetning sendt d. 10. januar 2014, journalnummer 2013-016025

Bevaring af efterretningstjenesternes arkivalier

Professor, dr. jur. Linda Nielsens redegørelse

I februar 2013 publiceredes professor, dr. jur. Linda Nielsen udredningen med titlen ”PET’s sletning af politiske sager i 1990’erne - spændt ud mellem samfundsbeskyttelse, persondatabeskyttelse og historisk værdi” og med undertitlen ”Slet – slet ikke”.

Af redegørelsen fremgår bl.a. følgende:

”Hensyn til *historisk værdi* og bevaring af sagsakter for eftertiden er også et samfundshensyn, men har en noget anden karakter end varetagelsen af PET’s opgaver. Forskning i historie mv. samt mulighed for at beskrive, analysere og forklare politiske beslutninger mv. skaber en interesse i at kunne bevare oplysninger, herunder oplysninger, der foreligger hos PET. Da disse oplysninger som nævnt kan være meget personfølsomme og *sensitive*, bliver balancen her mellem individhensyn på den ene side og hensyn til historieskrivningen og historieforståelsen på den anden side. Også denne balance er hårfin og vedrører en særlig situation. For det første kan PET’s oplysninger være usikre, da de i et vist omfang beror på informationer og vurderinger, der kan (vise sig at) være forkerte. For det andet kan informationerne og vurderingerne i nogle tilfælde være baseret på en enkelt medarbejders jugement, som kan bero på en fejlsluttelse eller forkert fortolkning af aktiviteter, situationer el.lign. Endelig kan oplysningerne være baseret på telefonaflytninger o.l., som giver det personfølsomme og integritets-krænkende en særlig dybde – eller som det også er udtrykt ”at – i hvert fald en del af – sagsakterne er af helt ekstraordinær sensitivitet”

”En ganske specifik retningslinje gjaldt for sagsakter af særlig historisk værdi. Disse skulle bevares ud over de sædvanlige tidsmæssige grænser og opbevares i et særskilt arkiv, indtil de kunne afleveres til Rigsarkivet. Denne særregel om bevaring af sager af historisk værdi fulgte af en aftale med Rigsarkivet tilbage fra 1965, som også var gældende i 1990’erne. Sletning af registreringer og bevaring af sagsakter som følge af deres historiske værdi er ikke omfattet af Wamberg-udvalgets tilsyn, men på baggrund af en henvendelse fra Wamberg-udvalgets formand i 1995 udformede PET-chefen en særskilt instruks herom i 1996, baseret på aftalen fra 1965 mellem PET og Rigsarkivet. Bevaring skulle efter denne aftale bl.a. ske ved ”Enkeltakter vedr. personer, der har haft en mere fremtrædende politisk, kulturel, økonomisk eller administrativ position” og herudover, hvis der er tale om ”Andet materiale, som skønnes at have eller at kunne få historisk værdi.” Der har så vidt ses ikke været udarbejdet nærmere retningslinjer fra PET eller Rigsarkivet med hensyn til den nærmere fortolkning og præcisering af, hvad der skulle tillægges vægt ved udvælgelsen af, hvilke sagsakter, der skulle bevares som følge af deres historiske værdi.”

”Der synes ikke på samme tydelige måde at have været stor fokus på at bevare sager af særlig historisk værdi – i hvert fald ikke før midten af 1990’erne. Dette understøttes af, at sletning kunne besluttes af den enkelte medarbejder, mens undladelse af makulering af sagsakter, der knytter sig til slettede registreringer, i hvert enkelt tilfælde skulle godkendes af en jurist. Desuden har begrebet ”historisk værdi” ikke nødvendigvis været let eller entydigt at arbejde med for de ansatte i revisionssektionen.”

”Ikke desto mindre har gennemgangen af mapperne med de såkaldte ”B-nr.lister” vist, at sager vedrørende en række markante, politiske og kulturelle personligheder er makuleret. Som eksempler kan nævnes en række personer, der har været offentligt omtalt, nemlig Jens Otto Krag, Anker Jørgensen, Poul Hartling, Bertel Haarder.

K.B. Andersen, Ole Sohn, Knud Jespersen og Hans Scherfig. Sletningen har tilsyneladende omfattet hele sagen. Disse sletninger forekommer påfaldende og kan undre, når der henses til aftalen fra 1965.

Det kan ikke af materialet ses, hvad begrundelsen har været, hvem der har truffet beslutningen, og hvem der eventuelt har godkendt sletning og makulering. Og sagerne er jo makuleret og findes derfor ikke mere. Der bliver derfor ifølge sagens natur kun tale om gisninger om mulige begrundelser for at sagerne blev makuleret, på trods af at de omhandlede markante politiske personligheder mv.

En forklaring på, at de nævnte sager ikke er blevet anset for at være af historisk værdi, kan være, at materialet blev anset for uinteressant, fordi der alene var tale om avisudklip o.l., som også kunne findes andre steder. Som fremhævet både i PET's redegørelse fra 1998 og i forbindelse med min gennemgang af en lang række konkrete sager, har det således været meget almindeligt, at der i nogle typer sager fortrinsvis var avisudklip og andet materiale, der var offentligt tilgængeligt på anden måde. Hvis det har været tilfældet, vil det ikke være en fravigelse fra praksis. Det vil i så fald være i overensstemmelse med retningslinjerne og aftalen fra 1965 at makulere sagen, da den på trods af den person, den omhandler, som følge af sit indhold ikke har selvstændig historisk værdi."

"En begrundelse, der havde vist, at der var foretaget overvejelser om eventuel historisk værdi, og hvad disse overvejelser gik ud på, havde været velgørende."

Rigsarkivet kan på baggrund af Linda Nielsens redegørelse konstatere, at den destruktion, der i 1990'erne fandt sted af materiale, har været mere vidtgående, end Rigsarkivet på baggrund af aftalen fra 1965 havde anledning til at forvente.

PET-loven

I 2013 er der gennemført ny lovgivning vedrørende såvel den civile som den militære efterretningstjeneste, hvor det fastsættes, at bevaring og kassation af tjenesternes arkivalier sker efter bestemmelserne i arkivloven. Bestemmelsen i § 9 i lov nr. 604 af 12. juni 2013 om Politiets Efterretningstjeneste lyder:

"§ 9. Politiets Efterretningstjeneste skal, medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i medfør af lov, slette oplysninger om fysiske og juridiske personer, der er tilvejebragt som led i undersøgelser eller efterforskning rettet mod sådanne personer, når der ikke i forbindelse med undersøgelsen eller efterforskningen er tilvejebragt nye oplysninger inden for de seneste 15 år."

Af bemærkningerne til denne bestemmelse fremgår bl.a., at

"Der findes i anden lovgivning, herunder arkivlovgivningen, regler, der indebærer, at PET ikke er berettiget til at slette oplysninger. Rigsarkivaren har således f.eks. fastsat regler, der indebærer, at PET skal bevare oplysninger af historisk interesse, jf. nærmere herom i pkt. 4.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Sådanne regler skal PET følge, hvilket indebærer, at PET vil være afskåret fra at slette oplysningerne. Det følger således af stk. 1, at PETs forpligtelse til at slette oplysninger ikke skal gælde, hvis andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i medfør af lov.

Det forudsættes, at justitsministeren i medfør af bemyndigelsesbestemmelserne i lovforslagets § 7, stk. 3, og § 8, stk. 3, fastsætter regler, der begrænser PETs mulighed for at behandle oplysninger, som skulle være slettet, men ikke er blevet det som følge af bestemmelser fastsat i anden lovgivning, jf. stk. 1, f.eks. fordi oplysningerne er af historisk interesse. Det vil bl.a. fremgå af disse regler, at PET skal opbevare sager, der af praktiske eller sikkerhedsmæssige årsager ikke overføres til Statens Arkiver, på et historisk arkiv hos PET, hvortil der gælder særlige adgangsbegrænsninger."

Justitsministeren har i § 18 i bekendtgørelse nr. 763 af 20. juni 2013 om Politiets Efterretningstjenestes behandling af oplysninger om fysiske og juridiske personer mv. fastsat regler om efterretningstjenestens bevaring af oplysninger af historisk interesse:

"Bevaring til Statens Arkiver

§ 18. Fysiske eller elektroniske oplysninger, som i medfør af bestemmelser om bevaring og kassation udstedt af Statens Arkiver skal bevares for eftertiden, må ikke destrueres eller slettes. Sådanne oplysninger skal i stedet overføres til Statens Arkiver.

Stk. 2. Kan de i stk. 1 nævnte oplysninger af praktiske eller sikkerhedsmæssige grunde ikke overføres til Statens Arkiver, skal oplysningerne, fra det tidspunkt hvor destruktion eller sletning skulle være sket, behandles adskilt fra efterretningstjenestens øvrige oplysninger, således at alene medarbejdere, der af chefen for Politiets Efterretningstjeneste er særligt autoriseret hertil, har adgang til oplysningerne.

Stk. 3. Oplysninger, som skal overføres til Statens Arkiver, jf. stk. 1, og oplysninger, som af praktiske eller sikkerhedsmæssige grunde ikke kan overføres til Statens Arkiver, jf. stk. 2, må, fra det tidspunkt, hvor destruktion eller sletning skulle være sket, kun behandles af Politiets Efterretningstjeneste, hvis det må antages at have væsentlig betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af en overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13.”

Bevaringsbestemmelser for PET

Rigsarkivaren fastsatte den 12. april 2012 bevarings- og kassationsbestemmelser for PETs papirarkivalier. Bestemmelserne er klassificerede. Ligeledes har rigsarkivaren den 18. marts 2013 fastsat bestemmelser om bevaring og kassation af PETs E-arkiv, PETS journal/esdh-system samt PETS journalsystem SJS. Samtlige disse systemer skal bevares. For PETs øvrige registre og databaser er der ligeledes fastsat bevarings- og kassationsbestemmelser; de detaljerede bestemmelser fremgår her af bilagene til bestemmelserne; bilagene er klassificerede.

FE-loven

I FE-loven (lov nr. 602 af 12. juni 2013 om Forsvarets Efterretningstjeneste) indgår som § 6, stk. 1, en bestemmelse svarende til § 9 i lov om PET.

”§ 6. Forsvarets Efterretningstjeneste skal, medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i medfør af lov, slette oplysninger om i Danmark hjemmehørende fysiske og juridiske personer, der er tilvejebragt som led i Forsvarets Efterretningstjenestes virksomhed efter § 1, stk. 1, når der ikke er tilvejebragt nye oplysninger, der indholdsmæssigt vedrører samme sag, inden for de seneste 15 år”.

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår bl.a.

”Der findes i *anden lovgivning*, herunder arkivlovgivningen, regler, der indebærer, at FE ikke er berettiget til at slette oplysninger. Sådanne regler skal FE følge, hvilket indebærer, at FE vil være afskåret fra at slette oplysningerne. Det følger således af stk. 1, at FEs forpligtelse til at slette oplysninger ikke skal gælde, hvis andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i medfør af lov.

Det forudsættes, at forsvarsministeren i medfør af bemyndigelsesbestemmelserne i lovforslagets § 4, stk. 3, og § 5, stk. 3, fastsætter regler, der begrænser FEs mulighed for at behandle oplysninger, som skulle være slettet, men ikke er blevet det som følge af bestemmelser fastsat i anden lovgivning, jf. stk. 1, f.eks. fordi oplysningerne er af historisk interesse. Det vil bl.a. fremgå af disse regler, at FE skal opbevare papirsager, der af praktiske eller sikkerhedsmæssige årsager ikke overføres til Statens Arkiver, på et historisk arkiv hos FE, hvortil der gælder særlige adgangsbegrænsninger, eller i et godkendt elektronisk sags- og dokumenthåndteringssystem.”

Der er endnu ikke fastsat bestemmelser som omtalt i bemærkningerne til § 6, stk. 1. Der er den 28. februar 2008 fastsat bestemmelser om bevaring og kassation af arkivalier i varetægt hos Forsvarets Efterretningstjeneste. Det fastsættes her, at samtlige arkivalier skal bevares.

Praksis vedrørende dispensationer

Tilladelser og afslag

Som i de foregående år har sagsbehandlerne i Statens Arkiver ført statistik, jf. rigsarkivarens instruks om behandling af tilgængelighedssager, kapitel X, afsnit C¹, over de afgørelser, der i årets løb er truffet. For så

¹ Instruksen lyder:

”C: **Indberetning af oplysninger**

1. Efter arkivlovens § 39, stk. 3, skal rigsarkivaren hvert år til kulturministeren afgive rapport om

vidt angår offentlige arkiver, er der efter sagsbehandlerens opgivelser givet i alt 4408 tilladelser og meddelt 44 afslag.

Udviklingen i tilladelser og afslag for offentlige arkivalier 2003-2013:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tilladelser i alt	2135	1894	1913	1753	2284	2931	3294	2660	3757	3744	4408
Afslag i alt	71	69	55	35	76	46	65	39	31	24	45
Afslag i %	3,2	3,5	2,8	2,0	3,3	1,5	1,9	1,5	0,8	0,6	1,0

Kilde: Sagsbehandlerindberetninger

Som det ses, er den relative andel af afslag, der i 2012 udgjorde 0,6 %, steget til 1%. Imidlertid må det understreges, at det næppe kan konkluderes, at denne tendens skyldes en mindre liberal praksis end i tidligere år. Langtidstendensen er, at de rene afslag udgjorde en meget lille andel af de modtagne ansøgninger.

Fordelingen af dispensationer fra de i eller i medfør af arkivloven fastsatte frister fremgår af bilag 1: Tilgængelighedsstatistik 2013.

Det fremgår her, at 17 af de 45 afslag drejer sig om særlige frister, fastsat i medfør af arkivloven. Heri er medregnet 12 ansøgninger, der drejede sig om originale kontraministerialbøger, for hvilke der gælder den 100 års tilgængelighedsfrist. Denne frist er fastsat på baggrund af, at de originale ministerialbøger i nogle tilfælde indeholder oplysninger om nulevende personer, dvs. aktive, cpr-numre. For 2 af de 18 sager drejer det sig om afslaget begrundet med tilstedeværelsen i arkivenheden af dokumenter, klassificeret ”fortroligt” eller højere, for andre 3 sager af udenrigspolitiske fortrolighedshensyn. Afslagene for de sidste tre sagers vedkommende er derimod givet til ansøgere, der har ønsket adgang til originale kirkebøger (kontraministerialbøger) fra 1930-1975. Begrundelsen for disse afslag er, at kirkebøger efter 1925 i en række tilfælde kan indeholde oplysninger om aktive cpr-numre.

Som bilag 3 bringes register over de afslag, der i 2013 er blevet meddelt på ansøgninger om benyttelse af ikke umiddelbart tilgængeligt arkivmateriale i Statens Arkiver.

Alle meddelte afslag er givet med anvisning af ankemulighed, visse private arkivalier dog undtaget, nemlig i de tilfælde, hvor dispensation efter de derom fastsatte bestemmelser ikke kan finde sted før en bestemt, fremtidig dato.

I de tilfælde, hvor en myndighed ikke har fundet at kunne meddele samtykke til en ansøgnings imødekommelse, har Statens Arkiver forelagt ansøgeren myndighedens begrundelse og opfordret ansøgeren til at fremsætte eventuelle supplerende eller korrigerende bemærkninger. Hvis ansøgeren ikke inden 30 dage har fremsat sådanne bemærkninger, meddeles et endeligt afslag. Er ansøger fremkommet med bemærkninger, forelægges sagen på ny den afleverende myndighed/ressortmyndigheden med ansmodning om genovervejelse.

tilgængelighed.

2. Med henblik på udarbejdelse af denne rapport afgiver alle enheder senest 14 dage efter udløbet af hvert kvartal oplysning om behandling og afgørelse af ansøgninger efter arkivlovens § 31 efter de tidligere herom udstedte bestemmelser, dog således at indberetningerne nu følger kalenderens kvartaler.

3. Afslag indberettes løbende til rigsarkivaren med kopi af sagens vigtigste dokumenter (ansøgning, svar på samtykkehøring og brev til ansøger).”

En sag om adgang til arkivalier, deponeret hos Filminstituttet, gav i 2013 anledning til en længere korrespondance, idet ansøgeren fandt, at materialet måtte være frit tilgængeligt, medens Filminstituttet vurderede, at materialet faldt ind under arkivlovens § 23, stk. 1, og dermed var omfattet af en 75 års tilgængelighedsfrist. Denne sag afsluttedes i 2014 og vil blive nærmere omtalt i rapporten for dette år.

Sagsbehandlingstider

Sagsbehandlingstiden for ansøgninger om dispensation fra arkivlovens tilgængelighedsfrister i Statens Arkiver opgøres ved hjælp af Statens Arkivers journalsystem. Der foretages tre opgørelser, nemlig for så vidt angår 1) sager, hvori rigsarkivaren eller den, han har bemyndiget hertil, træffer afgørelsen uden ekstern høring, 2) sager, hvor imødekommelse af en ansøgning afhænger af samtykke fra den afleverende myndighed eller ressortmyndigheden, samt 3) henvendelser, der ikke har givet anledning til afgørelse om tilgængelighed, i de fleste tilfælde fordi det materiale, der er søgt om, er umiddelbart tilgængeligt, i andre tilfælde fordi materialet ikke er afleveret til Statens Arkiver eller ikke eksisterer.

Arkivlovens § 36 fastsætter en svarfrist på maksimalt 15 dage for ansøgninger eller henvendelser om benyttelse af ikke umiddelbart tilgængeligt arkivmateriale. Overholdelse af sagsbehandlingsfristerne er yderligere indskærpet i rigsarkivarens instruks om behandling af tilgængelighedssager, kapitel X, afsnit A.²

Sagsbehandlingstiden er for de sager, der afgøres af rigsarkivaren eller den, han bemyndiger dertil, overskredet i 1,4 % af sagerne eller 41 ud af 2925 sager. Der er her tale om en væsentlig forbedring i forhold til tidligere år. Det samme gælder de sager, der har involveret høring af den afleverende myndighed. Her viser opgørelsen, at der har været overskridelser af sagsbehandlingsfristen i 2 af 81 sager.

Såvel i absolutte tal som relativt er der sket en væsentlig reduktion af overskridelserne.

En opgørelse over sagsbehandlingstiderne findes som bilag 2.

Kommuner og kommunale offentlige arkiver

I lighed med tidligere år har Statens Arkiver gennemført en spørgeskemaundersøgelse af den praksis, der følges af kommuner og kommunale arkivinstitutioner på tilgængelighedsområdet.

Ni kommuner har, på trods af gentagne rykkere, ikke indsendt besvarelser. Det drejer sig om Allerød, Dragør, Egedal, Fredericia, Nordfyn, Ringkøbing-Skjern, Struer, Svendborg, Syddjurs og Åbenrå.

² Instruksen lyder:

”A. *Svarfrister*

1. Ansøgeren skal efter arkivlovens § 36 have svar inden 15 dage. Denne frist skal ubetinget overholdes.
2. Fristen regnes fra ansøgningens modtagelse til afsendelse af svar, således at alle kalenderdage regnes med, herunder modtagelsesdagen. Svar skal altså afgå fra Statens Arkiver senest den 15. dag.
3. Svarfristen gælder også i de tilfælde, hvor der ikke foreligger en afgørelse. I så fald skal Statens Arkiver efter arkivlovens § 36 oplyse om grunden hertil, herunder om hvornår svaret kan ventes.
4. Hvis rigsarkivaren eller den, han bemyndiger hertil, træffer afgørelse, vil grunden til senere besvarelse, normalt være, at afgørelsen kræver meget omfattende undersøgelser, eller at der er opstået en så alvorlig tvivl, at sagen er forelagt rigsarkivaren eller afleverende myndighed.
5. Skal der høres om samtykke, skal skrivelse til afleverende myndighed afgå snarest og senest den 15. dag fra og med modtagelse af ansøgningen.
6. Ansøgeren orienteres med kopi af høringsskrivelse. I orienteringen anføres, at svar først kan ventes, når afleverende myndighed har taget stilling til samtykke.
7. I høringsskrivelse mindes afleverende myndighed om, at fristen for svar på samtykke efter arkivloven er 30 dage.
8. Har Statens Arkiver ikke modtaget svar på høring om samtykke inden 30 dage, rykkes afleverende myndighed snarest, dog senest inden 10 dage.”

De øvrige kommuner har indsendt egentlige besvarelser. Af disse har 55 angivet ikke at have modtaget henvendelser om adgang til ikke umiddelbart tilgængeligt arkivmateriale efter arkivlovens bestemmelser.

33 kommuner har modtaget henvendelser om adgang til ikke umiddelbart tilgængeligt arkivmateriale, i alt 600. Af disse er 2 i Københavns Kommune mødt med afslag, begge med henvisning til privatlivets fred hos personer. Der var omtalt i det materiale, der søgtes adgang til. Tre kommunerne har angivet at have givet afslag på ansøgninger, der har omhandlet materiale, som kommunen ikke var i besiddelse af. Der er her ikke tale om egentlige afslag.

En oversigt over antallet af henvendelser til de enkelte kommuner, af tilladelser og afslag bringes som bilag 3.

Betingelser for størst mulig åbenhed

Ved gennemførelsen af arkivloven var det den politiske målsætning, at bestemmelserne om tilgængelighed skulle forvaltes efter et princip om størst mulig åbenhed og samtidig med respekt for nødvendige fortrolighedshensyn.

De politiske tilkendegivelser om bevaring også af følsomme oplysninger af hensyn til fremtidens historiske forskning er udmøntet gennem de to love om de civile og militære efterretningstjenester. Den ny lovgivning fastslår, at dette langsigtede hensyn ikke kan tilsidesættes med henvisning til f.eks. oplysningernes følsomme karakter, men at beskyttelsen mod misbrug af følsomme oplysninger kan ske på anden måde en ved destruktion.

I rapportåret 2013 er der konstateret et enkelt tilfælde af uhjemlet kassation af offentlige arkivalier. Den politiske debat om arkivadgang har i 2012 koncentreret sig om den civile og den militære efterretningstjenestes arkiver. Statens Arkiver har drøftet spørgsmål om arkivadgang og tilgængelighedsfrister med begge tjenester, herunder spørgsmålet om de to myndigheders forhold til arkivlovgivningen.

I begyndelsen af 2013 forelå et udkast til en EU-forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger, kaldet General Data Protection Regulation (GDPR). Rigsarkivet har afgivet adskillige høringssvar om dette regelsæt, der i sin artikel 83 indeholder bestemmelser, der retter sig direkte mod behandling af personoplysninger til arkivmæssige, historiske, statistiske og videnskabelige formål. Der er ingen tvivl om, at forordningens gennemførelse kan få betydelige konsekvenser for den praksis, der hidtil er blevet fulgt på tilgængelighedsområdet i Danmark.

Forordningsudkast er endnu under forhandling (november 2014).

Bilag 1: Tilgængelighedsstatistik 2013

Dispensationstype	Tilladelse meddeles af:	1. Antal tilladelser					2. Antal afslag	
		RA	LAO	LAV	LAÅ	EA	Samlet	Hele SA
A: § 22, stk.1 (< 20 år)	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	18	0	0	0	0	18	2
B: § 23, stk. 1 (75 år)	Rigsarkivaren	3.389	133	663	145	21	4.351	23
C: § 27 stk. 1, (fristforlænget)	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	15	0	0	0	0	15	17
D: § 23 stk. 1, jf. § 33 (rent private forhold)	Datatilsynet / Rigsarkivaren	0	0	0	0	0	0	0
E: § 24 (strafferetspleje, yngre end 50 år)	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	15	3	2	0	0	20	3
F: § 25 (50 år, det offentliges retssager)	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	0	2	0	0	0	2	0
G1: § 23, stk. 1,(folketællinger yngre end 75 år)	Rigsarkivaren	0	0	0	0	2	2	0
H: § 22, stk. 2 (materiale ældre end 20 år, som endnu ikke er afleveret til Statens Arkiver)	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	0	0	0	0	0	0	0
Offentlige arkiver i alt		3.437	138	665	145	23	4.408	45
P1: Privatarkiver	Donator	58	0	0	1	20	79	3
P2: Privatarkiver	Rigsarkivaren	143	0	0	21	22	186	0
Offentlige og private arkiver tilsammen		2.965	152	612	235	109	4.073	47

Sagsbehandlingstider - Statens Arkiver (hele året 2013)

	RAF	Landsarkivet for Fyn	Landsarkivet for Nørrejylland	Landsarkivet for Sønderjylland	Erhvervsarkivet	Dansk Data Arkiv	Statens Arkiver I alt
Tilgængelighed - arkivbesluttet:							
Antal sager	2.262	134	314	151	64	0	2.925
- heraf med overholdt tidsfrist.....	2.235	131	303	151	64	-	2.884
- heraf med overskreden tidsfrist.....	27	3	11	-	-	-	41
Antal overskredne i pct	1,19	2,24	3,50	0,00	0,00	-	1,40
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	8,83	5,84	8,83	2,34	2,53	0,00	8,22
Tilgængelighed - med høring:							
Antal sager	71	4	6	0	0	0	81
- heraf med overholdt tidsfrist.....	69	4	6	-	-	-	79
- heraf med overskreden tidsfrist.....	2	-	-	-	-	-	2
Antal overskredne i pct	2,82	0,00	0,00	-	-	-	2,47
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	10,11	7,75	10,17	0,00	0,00	0,00	10,00
Tilgængelighed - med afvisningssvar:							
Antal sager	1.753	86	603	42	1	0	2.485
- heraf med overholdt tidsfrist.....	1.728	86	578	42	1	-	2.435
- heraf med overskreden tidsfrist.....	25	-	25	-	-	-	50
Antal overskredne i pct	1,43	0,00	4,15	0,00	0,00	-	2,01
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	9,25	7,62	7,47	2,33	1,00	0,00	8,64

Kilde: Statens Arkiver journalsystem

Bilag 3: Oversigt over antal afgørelser om tilgængelighed i kommunerne

	Antal	Tilladelse	Afslag		Antal	Tilladelse	Afslag
Albertslund	0	0	0	Langeland	0	0	0
Allerød	-			Lejre	0	0	0
Assens	0	0	0	Lemvig	7	7	0
Ballerup	25	25	0	Lolland	5	5	0
Billund	2	1	(1)*	Lyngby-Taarbæk	2	2	0
Bornholm	1	1	0	Læsø	0	0	0
Brøndby	0	0	0	Mariagerfjord	9	9	0
Brønderslev	0	0	0	Middelfart	0	0	0
Dragør	-			Morsø	0	0	0
Egedal	-			Norddjurs	0	0	0
Esbjerg	0	0	0	Nordfyn	-		
Fanø	0	0	0	Nyborg	0	0	0
Favrskov	0	0	0	Næstved	11	11	0
Faxe	3	3	0	Odder	0	0	0
Fredensborg	0	0	0	Odense	4	4	0
Fredericia	-			Odsherred	0	0	0
Frederiksberg	11	11	0	Randers	15	10	(5)*
Frederikshavn	41	41	0	Rebild	0	0	0
Frederikssund	0	0	0	Ringkøbing-Skjern	-		
Furesø	0	0	0	Ringsted	0	0	0
Faaborg-Midtfyn	0	0	0	Roskilde	20	19	(1)*
Gentofte	0	0	0	Rudersdal	25	25	0
Gladsaxe	4	4	0	Rødovre	3	0	(3)*
Glostrup	3	3	0	Samsø	0	0	0
Greve	0	0	0	Silkeborg	0	0	0
Gribskov	3	3	0	Skanderborg	0	0	0
Guldborgsund	92	92	0	Skive	0	0	0
Haderslev	0	0	0	Slagelse	0	0	0
Halsnæs	0	0	0	Solrød	0	0	0
Hedensted	0	0	0	Sorø	5	5	0
Helsingør	0	0	0	Stevns	0	0	0
Herlev	0	0	0	Struer	-		
Herning	0	0	0	Svendborg	-		
Hillerød	0	0	0	Syddjurs	-		
Hjørring	14	14	0	Sønderborg	0	0	0
Holbæk	0	0	0	Thisted	0	0	0
Holstebro	0	0	0	Tønder	1	1	0
Horsens	8	8	0	Taarnby	5	5	0
Hvidovre	10	10	0	Vallensbæk	0	0	0
Høje-Taastrup	0	0	0	Varde	0	0	0
Hørsholm	0	0	0	Vejen	2	2	0
Ikast-Brande	0	0	0	Vejle	2	2	0
Ishøj	0	0	0	Vesthimmerland	0	0	0
Jammerbugt	2	2	0	Viborg	0	0	0
Kalundborg	0	0	0	Vordingborg	2	2	0
Kerteminde	0	0	0	Ærø	0	0	0
Kolding	6	6	0	Aabenraa	-		
København	235	233	2	Aalborg	6	6	0
Køge	0	0	0	Århus	0	0	0

Bilag 4: Regester over meddelte afslag på ansøgninger om dispensation i Statens Arkiver

Kategori A

1) A (RA 2013-001814) 17. maj 2013

Til brug for en avisartikel om en specifik navngiven sæddonor ønskede tilladelse til at benytte Sundhedsstyrelsens EDB-journal, 1993-1998 med henblik på at finde indberetninger til styrelsen om sæddonoren. Sundhedsstyrelsen gav ikke samtykke til at rigsarkivaren gav den ønskede tilladelse. Styrelsens begrundelse var at en adgang til journalen ville betyde adgang til personfølsomme data. Rigsarkivet gav derefter afslag idet Sundhedsstyrelsen ikke gav samtykke.

2) A (RA 2013-002976) 17. maj 2013

Til brug for en avisartikel om DIIS's udredning om Danmark under den kolde krig ønskedes tilladelse til at benytte Dansk Udenrigspolitisk Institut, SNU journal, 1995-2001 (e-journal). DIIS gav ikke samtykke til, at rigsarkivaren gav den ønskede tilladelse. Rigsarkivet gav derefter afslag idet DIIS ikke gav samtykke.

Kategori B

3-4) B (RA 2013-000106 og RA 2013-000108) 17. januar 2013

Til brug for et bogprojekt om DNSAPs sysselledere ønskede to ansøgere en generel tilladelse til at benytte hele Bovruparkivet. Rigsarkivaren gav afslag, idet der var tale om en meget stor mængde arkivalier med meget andet end materiale om sysselledere samt at Rigsarkivet af hensyn til sikring af arkivmateriale med forbindelse til 2. verdenskrig ikke længere giver generel tilladelse til at benytte hele arkivet. De to ansøgere blev opfordret til at præcisere, hvilket materiale de ønskede at benytte til deres bogprojekt. Ansøgerne afleverede herefter en præciseret ansøgning til dele af arkivet. Herefter fik de tilladelse til at benytte dele af arkivet.

5-6) B (RA 2012-024223 og 2012-024225); 21. januar 2013

Til brug for personlig oplysning om nærmeste familie ønskede to ansøgere tilladelse til at benytte materiale fra Politiets Efterretningstjenestes besættelsestidsarkiver vedr. deres farfars bror. Rigsarkivaren gav afslag af hensyn til beskyttelsen af privat livets fred hos den nærmeste familie; nemlig farfars brors efterkommere.

7) B (RA 2012-010873); 12. februar 2013 *

Ansøgning (formål: offentliggørelse) om adgang til at anvende 21 politifotos fra Frederiksberg Politis efterforskningssag (1948...1985) om det uopklarede "dobbeltmord på Peter Bangsvej" som illustrationer i en påtænkt bog "Mordet på Moster", nemlig til sammenligning med Frederiksberg Politis håndtering af efterforskningen (1946) af ansøgers mosters død. Rigsarkivaren kunne overfor Københavns Politi anbefale adgang til 17 fotos, men gav efter praksis selv afslag for 4 gerningsstedsfotos af de to drabsofre, idet han fandt dem så følsomme, at han måtte vægte afdødes krav på beskyttelse tungere end andres interesse. Ansøgeren ankede afslaget til Københavns Politi, der i det konkrete tilfælde omgjorde Rigsarkivarens afslag (ingen nære pårørende, drabene fandt sted for mere end 60 år siden, billederne er tidligere offentliggjort på grundlag af andre aftryk end de til Statens Arkiver afleverede), selvom man ganske vist var enig i, at "udgangspunktet bør være, at der ikke meddeles samtykke til offentliggørelse af billeder af afdøde personer".

8-9) B (RA 2013-000372 og 2013-000373); 8. marts 2013

Til brug for personlig oplysning om fars plejebroder samt en onkel, ønskede ansøger tilladelse til at benytte materiale fra Politiets Efterretningstjenestes besættelsestidsarkiv; bl.a. centralkartotekskort, indmeldelser i Waffen-SS mm. Rigsarkivaren gav afslag af hensyn til privatlivets fred hos den nærmeste familie.

10) B (RA 2013-000549); 8. marts 2013

Til brug for oplysning om en grandonkel ønskede ansøger tilladelse til at benytte et Politiets Efterretningstjenestes centralkartotekskort på den pågældende grandonkel. Rigsarkivaren gav afslag af hensyn til privatlivets fred hos den nærmeste familie.

11) * B (RA 2013–002365); 11. februar 2013

Til brug for et bogprojekt om danske fanger i Rusland, 1940-1945, ønskede tilladelse til at benytte PETs besættelsestidsarkiver; nemlig registreret kildemateriale og DNSAP medlemskort vedr. en nulevende person. Rigsarkivaren gav afslag, idet ansøgers summariske formålsbeskrivelse ikke var fyldestgørende i en sådan grad at det var muligt at fastsætte vilkår for en eventuel dispensation fra tilgængelighedsfristen. Ansøger præciserede måneden efter sin ansøgning og ville samtidig indhente samtykke fra den nulevende person. Tre måneder efter ansøgte ansøger på ny, hvorefter rigsarkivaren gav tilladelse til, at han kunne benytte det pågældende materiale.

12) B (RA 2013–003555); 14. februar 2013 Ansøger har under en flytning mistet sine eksamensbeviser og ansøger om tilladelse til at benytte karakterprotokoller (3 pakker) og eksamensbeviser (1 pakke) fra Hospitalslaborantskolen i København. Rigsarkivaren gav afslag af hensyn til privatlivets fred hos de andre personer, der er nævnt i materialet. Ansøger blev henvist til muligheden for at bestille en attesteret udskrift af eksamensbeviset mod betaling.

13) B (RA 2012–023011); 8. marts 2013

Til brug for et bogprojekt om danske fanger i Rusland, 1940-1945, ønskedes tilladelse til at benytte PETs besættelsestidsarkiver; nemlig kartotek over registreret tysk kildemateriale. Rigsarkivet anmodede ansøger om nærmere at redegøre for, hvad materialet skulle bruges til og vedlægge en projektbeskrivelse. Rigsarkivaren gav derefter afslag, idet ansøger ikke gav en nærmere beskrivelse af formålet med den ønskede benyttelse af materialet.

14) B (RA 2012–024248); 8. marts 2013

Til brug for en artikel om SS-folk i Randers ønskedes tilladelse til at benytte Bovruparkivet: Personbefalinger for Frikorps Danmark mm. Rigsarkivet anmodede ansøger om nærmere at redegøre for, hvad materialet skulle bruges til og vedlægge en projektbeskrivelse. Rigsarkivaren gav derefter afslag, idet ansøger ikke gav en nærmere beskrivelse af formålet med den ønskede benyttelse af materialet.

15) B (RA 2013–006672); 17. maj 2013

Til brug for oplysning om farmors søsters søns kone og farmors søsters anden søn ønskede ansøger tilladelse til at benytte Politiets Efterretningstjenestes centralkartotekskort på de pågældende. Rigsarkivaren gav afslag af hensyn til privatlivets fred hos den nærmeste familie, nemlig deres efterkommere.

16) B LAV (2013-010886), 17. juni 2013.

Ansøger ønsker adgang til arkivenheden ”Uidentificerede fotos og scrapbog” fra Haslykke Observationshjem ved Århus for at se, ”... hvordan der så ud”. Arkivenheden rummer mange billeder af børnene på hjemmet i private situationer, og der gives derfor afslag med henvisning til privatlivets fred. Ansøger oplyses samtidig om, at der ved gennemgang af materialet ikke er påtruffet billeder af observationshjemmets bygninger og interiører.

17) B (LAÅ jr.nr. 2013-014682) 13. aug. 2013

Ansøgning om adgang til en adoptionssag fra maj/juni 1968 vedrørende en mulig bortadoption i familien. Som formål er anført slægtsforskning, nærmere beskrevet som ”at grave i vores historie”. Da ansøger ikke er part i sagen, blev der under hensyntagen til privatlivets fred givet afslag på dispensation fra tilgængelighedsfristen.

18) B (LAV 2013-014243), 27. august 2013.

Ansøger ønsker adgang til bedsteforældrenes skilsmisssag fra 1942 i Aalborg Amt. Formålet er personlig oplysning om nærmeste familie. Efter det oplyste har der altid i familien hersket tvivl om faderskabet til

nogle af børnene i ægteskabet. Af bedsteforældrenes 12 børn lever stadig fire. Afslag givet med henvisning til hensynet til privatlivets fred for de efterlevende børn.

19) B (RA 2013–006785); 4. november 2013

Til brug for personlig oplysning om en række personer ønskes tilladelse til at benytte sager i Erstatningsrådets arkiv. Ansøger er kommet i besiddelse af breve sendt hjem fra KZ-lejre og ønsker at finde yderligere informationer om de personer, der er nævnt i brevene. Rigsarkivet gav afslag af hensyn til privatlivets fred hos de pågældende personers nærmeste familie, nemlig ægtefælle og børn.

20) B (RA 2013–014328); 9. oktober 2013

Til brug for slægtsforskning ansøgte ansøger om tilladelse til at se en retsopgørssag mod fars fætter i Ringsted Politis straffeakter fra 1947. Rigsarkivaren gav afslag af hensyn til privatlivets fred hos fars fætters nærmeste pårørende.

21) B (LAÅ jr.nr. 2013-018680); 15. okt. 2013

Ansøgning om adgang til folkeregisterkort vedrørende ansøgers morfars stedsøn i perioden ca. 1942-1961. Som formål er anført personlig oplysning om nærmeste familie samt slægtsforskning. Da folkeregisterkort kan indeholde oplysninger om enkeltpersoners private forhold, blev der under hensyntagen til privatlivets fred givet afslag på dispensation fra tilgængelighedsfristen. Ansøgeren blev gjort opmærksom på, at Landsarkivet på nærmere angivne vilkår kan levere en udskrift fra folkeregisterkortene med oplysninger om adresser m.m.

22) B (RA 2013–018872; 30. oktober 2013)

Til brug for personlig oplysning om nærmeste familie ønskedes tilladelse til at benytte en sag fra Auditøren ved Den Ekstraordinære Tjenestemandsdømmestol mod en distriktschef ved statsbanerne. Ansøger oplyser at hans far var dybt engageret i sagen. Rigsarkivet gav afslag af hensyn til privatlivets fred hos de adskillige andre personer der er nævnt i sagen; og deres nærmeste pårørende.

23) B (LAÅ jr.nr. 2013-020738); 12. nov. 2013

Ansøgning om adgang til folkeregisterkort i perioden 1924 – 1978 fra Vojens Primærkommune. Som formål er anført personlig oplysning om nærmeste familie, specielt afdøde far samt ansøger selv. Da folkeregisterkort kan indeholde oplysninger om enkeltpersoners private forhold, blev der under hensyntagen til privatlivets fred givet afslag på dispensation fra tilgængelighedsfristen. Ansøgeren blev gjort opmærksom på, at Landsarkivet på nærmere angivne vilkår kan levere en udskrift fra folkeregisterkortene med oplysninger om adresser m.m.

24) B (2013-021793); 11. december 2013

Ansøgning om adgang til skiftmateriale fra henholdsvis 1967 og 1972 vedrørende ansøgers oldefars nevøer. Ansøgeren fik afslag med henvisning til beskyttelsen af privatlivets fred hos de pågældende personers nærmeste familie.

Kategori C

25) C (RA 2012-009571) 21. januar 2013

Til brug for en avisartikel om Politiets Efterretningstjenestes afleveringer til Rigsarkivet ønskedes tilladelse til at benytte fire pakker med kopibøger fra perioden 1998-2000 fra PETs arkiv. PET gav ikke samtykke til at rigsarkivaren gav den ønskede tilladelse. PET begrundede denne afgørelse i at materialet kunne give en vis indsigt i efterretningstjenestens kapacitet samt i omfanget af de opgaver, som efterretningstjenesten varetager. Rigsarkivet gav derefter afslag idet PET ikke gav samtykke.

26) C (LAV 2013-001333), 21. januar 2013.

Ansøger ønsker adgang til kontraminiestrialbogen for Holstebro Sogn, døde mandkøn 1989-1995, med henblik på at få oplysninger om en i 1992 afdød broders fødested. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførsel er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

27) C (LAV 2013-001344), 21. januar 2013.

Ansøger ønsker adgang til kontraminiestrialbogen for Skanderup Sogn, Anst Herred, døde kvindkøn 1966-1986, med henblik på at få oplysninger om et medlem af slægten Harbo. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførsel er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

28) C (RA 2012-009571) 21. januar 2013

Til brug for en avisartikel om Politiets Efterretningstjenestes afleveringer til Rigsarkivet ønskedes tilladelse til at benytte fire pakker med kopibøger fra perioden 1998-2000 fra PETs arkiv. PET gav ikke samtykke til at rigsarkivaren gav den ønskede tilladelse. PET begrundede denne afgørelse i at materialet kunne give en vis indsigt i efterretningstjenestens kapacitet samt i omfanget af de opgaver, som efterretningstjenesten varetager. Rigsarkivet gav derefter afslag idet PET ikke gav samtykke.

29) C (LAV2013-002560-64), 30. januar 2013.

En og samme ansøger ønsker adgang til kontraminiestrialbøgerne for Gudum Sogn, Fleskum Herred (døde 1955-1968), Horsens Vor Frelser Sogn (fødte 1972-1980 og fødte 1981-1986), Vær Sogn (døde 1986-1990), Rise Sogn (fødte 1987-1990) og Grenaa Sogn (viede 1955-1966 og døde 1966-1970). Hensigten er at få oplysninger i forbindelse med forskning i egen slægt. Ansøger orienteres om mulighederne på arkivalieronline.dk. Afslag gives i øvrigt med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførsel er mere end 50 år gammel, kun gives i

tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

30) C (LAV 2013-003324) 13. februar 2013.

Ansøger ønsker adgang til kontraminiestrialbogen for Trige Sogn, døde kvindekøn 1977, i forbindelse med slægtsforskning i Gissel-familien. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførsel er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

31) C (LAV 2013-004066), 3. marts 2013.

Ansøger ønsker adgang til kontraminiestrialbøgerne for sognene i Horsens, døde mandkøn 1984, idet ansøger ønsker at få oplysninger om en nærmere bestemt person, som formodes at være ansøgers fars halvbror. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførsel er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

32) C (LAV 2013-006420), 2. april 2013.

Ansøger ønsker adgang til kontraminiestrialbogen for Trige Sogn, fødte 1944-1969, formålet er slægtsforskning i almindelighed. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførsel er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

33) C (LAV 2013-006618), 8. april 2013.

Ansøger ønsker adgang til kontraminiestrialbogen for Mariehøj Sogn, konfirmerede 1958-1975, med henblik på at få oplysninger om egen konfirmation. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførsel er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

34) C (LAV 2013-008099), 19. april 2013.

Ansøger ønsker i forbindelse med slægtsforskning adgang til kontraminiestrialbogen for Vester Torup Sogn 1968-1990, døde mandkøn i perioden 1968-1971. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførsel er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

35) C (LAV 2013-010464), 27. maj 2013.

Ansøger ønsker adgang til kontraminiestrialbogen for Øster Nykirke Sogn, døde 2000 vedrørende faderens død. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførsel er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

36) C (LAV 2013-011483), 14. juni 2013.

Ansøger ønsker adgang til kontraminiestrialbogen for Hvirring Sogn, døde 1969-1974 med henblik på at få oplysninger om bedstemoderen 1971-1972. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførsel er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste

familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

37) C (LAV 2013-012695), afslag givet 3. juli 2013. Ansøger ønsker adgang til kontramaterialbogen for Aidt Sogn, konfirmerede 1969-1990, med henblik på at få oplysninger om en konfirmation i 1973. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførelse er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

38) C (LAV 2013-012997), 5. juli 2013.

Ansøger ønsker adgang til kontramaterialbogen for Hobro Sogn, døde 1977-1982, med henblik på at få oplysninger om faderens død. Afslag gives med den begrundelse, at dispensation ud over den generelle dispensation, der er givet for kirkebøger, hvor den sidste indførelse er mere end 50 år gammel, kun gives i tilfælde, hvor enkeltpersoner har behov for personlige oplysninger om dem selv eller deres nærmeste familie for at varetage retslige eller sundhedsmæssige hensyn, samt til forskningsformål, hvor data anonymiseres.

39) C (RA 2013-011973) 9. oktober 2013

Til brug for en artikel om en amerikansk våbenhjælpsaftale fra 1959 ønskedes tilladelse til at benytte Forsvarsministeriet, Forsvarsudvalget af 28. maj 1955, søværnets materiale 1955-1964 (pakke 2). Forsvarsministeriet gav ikke samtykke til at benytte ét læg i pakken der var klassificeret og udstedt af fremmede (norske) myndigheder. Ministeriet begrundede denne afgørelse i at man i henhold til udstederprincippet kun kan afklassificere egne dokumenter.

40) C (RA 2012-018982) 12. december 2013

Til brug for en fremstilling om Danmarks politik over Østeuropa under den kolde krig ønskedes tilladelse til at benytte sager i Udenrigsministeriet MIK2:2, gruppe 105. Udenrigsministeriet gav ikke samtykke til at benytte en række dokumenter i de pågældende sager. Ministeriet begrundede denne afgørelse i arkivlovens § 27 stk. 1 nr. 2.

41) C (RA 2013-015160) 12. december 2013

Til brug for en fremstilling om teleberedskabet under den kolde krig ønskedes tilladelse til at benytte tre pakker med fortroligt materiale fra Forsvarsministeriet, 6. kontor. Forsvarsministeriet gav ikke samtykke til at benytte 12 læg i pakkerne. Ministeriet begrundede denne afgørelse i at man i henhold til udstederprincippet kun kan afklassificere egne dokumenter og ikke klassificerede dokumenter udstedt af andre myndigheder.

42) C (RA 2012-018982) 12. december 2013

Til brug for en fremstilling om Danmarks politik over Østeuropa under den kolde krig ønskedes tilladelse til at benytte sager i Udenrigsministeriet MIK2:2, gruppe 105. Udenrigsministeriet gav ikke samtykke til at benytte en række dokumenter i de pågældende sager. Ministeriet begrundede denne afgørelse i arkivlovens § 27 stk. 1 nr. 2.

Kategori E

43) E (RA 2013-003541) 14. juni 2013

Til brug for en ansøgning om visum til USA ønskede ansøger tilladelse til at benytte en dom afsagt mod ansøger m.fl. i Københavns Byret i 1979. Rigsarkivet gav afslag dels idet formålet (videregivelse) strider imod de vilkår arkivloven giver mulighed for at fastsætte, dels idet dommen indeholder oplysninger om andre enkeltpersoners private forhold.

44) E (LAV 2013-006378), 7. august 2013.

Ansøger ønsker adgang til af politiet afleveret arkivmateriale om et nærmere bestemt uopklaret drab, som fandt sted i Aarhus i 1967. Vedkommende ønsker at kigge på sagen med nye øjne og bl.a. at skrive en bog med udgangspunkt i politiets arbejde. Der indhentes høringsvar fra Østjyllands Politi, som nægter samtykke med den begrundelse, at dette er nødvendigt af hensyn til beskyttelse af forurettede, vidner og andre implicerede parter samt deres pårørende. Ansøger fremsender partshøringsvar. Østjyllands Politi fastholder efterfølgende, at de fremsendte bemærkninger ikke giver adgang til at ændre den trufne beslutning. Landsarkivet fremsender efterfølgende endeligt afslag.

45) E (RA 2013-015705) 12. december 2013

Ansøger ønskede at benytte sin egen udlændingesag fra Tilsynet med udlændinge. Ansøger er udvist for bestandig. Udlændingesagen indeholder materiale om baggrunden for udvisningen; nemlig væbnet røveri sammen med flere andre personer. Rigspolicefens gav ikke samtykke til at rigsarkivaren gav den ønskede tilladelse til at benytte materialet. Rigspolicefens begrundelse var at sagen indeholder oplysninger om andre enkeltpersoners cpr.nr., strafbare forhold mv. Rigsarkivaren gav afslag idet rigspolicefens ikke gav samtykke.

Kategori PDO

46) PDO (RA 2013-010328) 28. maj 2013

Til brug for udarbejdelse af speciale om 4. maj kollegierne ønskedes tilladelse til at benytte materiale i Frihedsfondens arkiv. Rigsarkivet gav afslag da en eventuel adgangsdispensation kun gives til seriøse formål; det betyder at man for at komme i betragtning skal besidde en uddannelse på minimum cand.phil.-niveau.

47) PDO (RA 2013-010337) 20. juni 2013

Til brug for slægtsforskning ønskede ansøger tilladelse til at benytte materiale fra privatarkivet fra Kirkens Korshær. Kirkens Korshær gav afslag, idet man normalt kun giver tilladelse, når der er tale om velbeskrevet videnskabelig forskningsprojekter.

48) PDO (RA 2013-004369) 12. marts 2013

Til brug for et forskningsprojekt om dansk missionsvirksomhed og skolepædagogik ønskedes tilladelse til at benytte materiale i Lorenz Andreas Christian Bergmanns privatarkiv. Afdeling for Kirkehistorie, Københavns Universitet, gav afslag med henvisning til at materialet ikke er umiddelbart tilgængeligt i 80 år.

Kommuner og kommunale arkiver

Københavns Stadsarkiv har givet 2 afslag,

- på en ansøgning om tilladelse til benyttelse af ”Vesterboprojektets” arkiv, hvor formålet var at identificere og opsøge en halvsøster. Afslaget begrundedes med hensynet til privatlivets fred.
- på en ansøgning om tilladelse til benyttelse af folkeregistret, hovedkort over døde 1968. Ansøgers formål var at indhente oplysninger om en afdød fætters første kone. Afslaget begrundedes med hensynet til privatlivets fred.

Billund har oplyst at have givet et afslag med begrundelse, at arkivalierne var afleveret til Landsarkivet i Viborg. Roskilde kommune har angivet at have givet et afslag med den begrundelse, at materialet ikke findes. Rødovre har givet tre og Randers fem afslag med samme begrundelse. Der er således ikke tale om egentlige afslag.

